

OPIS KLAUZUL

1) Do wszystkich ryzyk mają zastosowanie poniższe klauzule:***Klauzula Generalna***

Wszystkie klauzule, dodatki oraz postanowienia szczególne zawarte w umowie ubezpieczenia mają zastosowanie tylko wtedy, gdy nie zawężają ochrony ubezpieczeniowej (odpowiedzialności Ubezpieczyciela) wynikającej z ogólnych warunków ubezpieczenia (OWU) / warunków ubezpieczenia (WU) w ubezpieczeniu, do którego zostały włączone. W przypadku, gdy zgodnie z treścią klauzul, dodatków lub postanowień szczególnych w stosunku do ogólnych warunków ubezpieczenia (OWU) / warunków ubezpieczenia (WU) dochodzi do zawężenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela w danym ubezpieczeniu, zastosowanie mają tylko te zapisy w tych klauzulach, dodatkach lub postanowieniach szczególnych, które tej odpowiedzialności nie zawężają.

Za korzystniejsze uznaje się takie rozwiązania, które doprowadzają do wypłaty wyższego odszkodowania na rzecz ubezpieczającego/ubezpieczonego, uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub poszkodowanego.

Klauzula okresu odpowiedzialności

Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność od początku okresu ubezpieczenia, także wówczas, gdy umówiono się, że składka zostanie zapłacona po rozpoczęciu się okresu ubezpieczenia.

Klauzula akceptacji ryzyka

Ubezpieczyciel oświadcza, iż znane mu były wszelkie fakty oraz okoliczności niezbędne do oszacowania ryzyka w momencie zawierania niniejszej umowy, o ile nie zostały one podstępnie zatajone przez Ubezpieczającego.

Klauzula błędu i przeoczenia

Nie zgłoszenie przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego na skutek błędu lub przeoczenia w wymaganym terminie Ubezpieczycielowi istotnych informacji nie będzie miało wpływu na trwałość ochrony ubezpieczeniowej, wypłatę odszkodowania, ograniczenie wypłaty odszkodowania, itp. chyba, że nie przekazanie tych informacji jest skutkiem winy umyślnej.

Ubezpieczony jest zobowiązany uzupełnić brakujące informacje niezwłocznie po stwierdzeniu przeoczenia.

Klauzula obliczania terminów w dniach

Przy obliczaniu obowiązujących ubezpieczonego/ubezpieczającego terminów określonych w dniach, nie uwzględnia się sobót oraz dni ustawowo wolnych od pracy, chyba, że bezwzględne przepisy prawa stanowią inaczej.

Klauzula stałych warunków i taryf

O ile wyraźnie inaczej nie postanowiono, w odniesieniu do ochrony związanej z ubezpieczeniem, uzupełnianiem lub podwyższeniem sumy ubezpieczenia stosuje się warunki umowy oraz stawki ustalone umową.

Klauzula ochrony pomimo nieopłacenia składki lub jej pierwszej raty

Strony postanawiają, że w sytuacji, kiedy ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana, chyba, że Ubezpieczający nie zapłacił składki lub jej pierwszej raty w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty przeterminowanej należności.

Klauzula stempla bankowego

Za datę prawidłowego opłacenia składki lub jej raty uznaje się datę złożenia dyspozycji realizacji polecenia przelewu bankowego bez względu na formę (pisemna lub elektroniczna), o ile w terminie jej realizacji na rachunku Ubezpieczającego była dostępna i wystarczająca do wykonania operacji ilość środków płatniczych.

Klauzula pro rata temporis

Wszelkie rozliczenia wynikające z niniejszej umowy ubezpieczenia, a w szczególności związane z dopłatą składek dokonywane będą, w systemie pro rata temporis za każdy dzień odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Klauzula zakazu stosowania składek minimalnych

W umowie ubezpieczenia nie będą miały zastosowania jakiekolwiek postanowienia dotyczące stosowania składek minimalnych lub zaliczkowych, przewidziane w OWU lub taryfikatorach stosowanych przez Ubezpieczyciela.

Klauzula zakazu obrotu wierzytelnościami

Ubezpieczyciel nie może bez zgody Ubezpieczającego / Ubezpieczonego przenieść na osobę trzecią wierzytelności przysługującej mu wobec Ubezpieczającego/Ubezpieczonego.

Klauzula zakazu potrąceń

Ubezpieczyciel nie może potrącić swojej wierzytelności z wierzytelnością ubezpieczającego /ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do otrzymania odszkodowania.

Klauzula dorozumianej ochrony dla kosztów dodatkowych

Jeżeli w odniesieniu do kosztów procesu, w tym obrony sądowej, kosztów postępowania pojednawczego, arbitrażowego i mediacyjnego oraz kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców Ubezpieczyciel nie zajmie stanowiska w ciągu 14 dni od złożenia wniosku w tym zakresie przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, przyjmuje się, że wyraził zgodę na ich poniesienie i sfinansowanie.

Klauzula bezspornej kwoty odszkodowania

Ubezpieczyciel w przypadku potwierdzenia swojej odpowiedzialności za powstałą szkodę, wypłaca zaliczkę (50%) na poczet odszkodowania w wysokości bezspornych kosztów szkody stwierdzonych kosztorysem wewnętrznym lub zewnętrznym w ciągu 14 dni od otrzymania zawiadomienia o szkodzie, lecz nie później, niż w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wniosku o zapłatę zaliczki.

Klauzula wypłaty odszkodowania z podatkiem VAT

Wypłata odszkodowania nastąpi według wartości uwzględniającej podatek VAT, pod warunkiem, iż suma ubezpieczenia będzie również zawierała ww. podatek, a Ubezpieczający nie ma możliwości odliczenia (odpisu) tego podatku.

Klauzula kursów walut

1. Jeśli przepisy prawa nie stanowią inaczej, stosowane w ramach umowy kursy walut obcych w stosunku do PLN przelicza się według średniego kursu waluty podawanego przez NBP na dzień – w zależności od tego, która data jest dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego korzystniejsza :
  - 1) powstania szkody,
  - 2) ustalenia odszkodowania,
  - 3) zapłaty odszkodowania.
2. Jeżeli jednak ubezpieczyciel opóźnia się z zapłatą odszkodowania, Ubezpieczającemu i/lub Ubezpieczonemu przysługuje prawo swobodnego wyboru dnia ustalenia ww. kursu.

Klauzula kopii/skanów dokumentów

Ubezpieczyciel uzna za wystarczające w procesie likwidacji szkody kopie wszelkich wymaganych dokumentów, do dostarczenia których zobowiązany jest Ubezpieczający/Ubezpieczony; wystarczające i skuteczne uznaje się ich przekazanie w formie elektronicznej.

Klauzula wysokości odszkodowania

Wysokość szkody ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.

Klauzula okoliczności szkody

Ubezpieczyciel jest zobowiązany – po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym - prowadzić postępowanie likwidacyjne zmierzające do samodzielnego ustalenia i wyjaśnienia okoliczności związanych ze szkodą oraz wysokością szkody, w szczególności wypłacić odszkodowanie bez względu na toczące się w związku ze szkodą inne postępowanie, w tym sądowe lub przygotowawcze.

Klauzula jurysdykcji

Ustala się, że wszelkie spory wynikłe z umowy ubezpieczenia rozstrzyga sąd właściwy dla siedziby Ubezpieczającego. W przypadku ubezpieczającego będącego osobą prawną - sąd właściwy dla siedziby firmy, w przypadku ubezpieczającego będącego osobą fizyczną - sąd właściwy dla miejsca stałego zamieszkania.

Klauzula lokalizacji

Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej umowy rozszerzona zostaje na wszystkie dowolne lokalizacje na terenie Polski, gdzie znajduje się ubezpieczone mienie należące do Ubezpieczającego lub znajdujące się na podstawie umowy pod jego kontrolą oraz na wszystkie miejsca prowadzenia przez niego działalności.

Klauzula automatycznego wznowienia limitów po powstaniu szkody

Strony ustalają, że w przypadku powstania szkody limity sum ubezpieczenia uwzględnione w polisie zostaną automatycznie wznowione. Ubezpieczający opłaca dodatkową składkę w terminie 14 dni od otrzymania od Ubezpieczyciela stosownego aneksu.

Klauzula reprezentantów:

Z zastrzeżeniem ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że zakres ochrony ubezpieczeniowej jest rozszerzony o szkody powstałe wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przez osoby, za który ubezpieczający ponosi odpowiedzialność.

Klauzula reprezentacji:

W sprawach związanych z likwidacją szkód na równi z reprezentantami Urzędu traktowani są kierownicy lub w przypadku ich nieobecności ich zastępcy.

2) Do ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk mają zastosowanie poniższe klauzule:

Klauzula automatycznego pokrycia:

Ubezpieczyciel zwiększając odpowiednio sumę ubezpieczenia, obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową, bez konieczności wcześniejszej deklaracji:

- a) Nowo nabyte mienie w okresie pomiędzy datą przyjętą do ustalenia sumy ubezpieczenia przy zawarciu umowy ubezpieczenia a końcem trwania umowy ubezpieczenia.
- b) już ubezpieczone mienie - w części odpowiadającej wzrostowi wartości tego mienia wynikającemu z:
  - ulepszenia (modernizacji, remontu, itp.),
  - ustalonego prawem obowiązku przeszacowania wartości.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zwiększenia sumy ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia ulega zwiększeniu z chwilą przejścia na Ubezpieczającego ryzyka związanego z odpowiednio posiadaniem i/lub wzrostem wartości mienia. Odpowiedzialność ubezpieczyciela w stosunku do automatycznie - na mocy niniejszej klauzuli - ubezpieczonego mienia, ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 30% łącznej i aktualnej (na dzień zgłoszenia) sumy ubezpieczenia mienia, do którego niniejsza klauzula ma zastosowanie. Jeżeli łączna wartość ubezpieczeniowa nabytego mienia przekracza przyjęty w klauzuli limit, mienie to na wniosek ubezpieczającego zostanie ubezpieczone na ogólnych zasadach określonych w niniejszej umowie ubezpieczenia. Ubezpieczający zgłosi ubezpieczycielowi kwotę, o jaką w każdym okresie została zwiększona suma oraz – jeżeli taki obowiązek wynika z innych postanowień umowy ubezpieczenia – wyspecyfikuje nowo nabyte, ulepszone lub przeszacowane mienie. Zgłoszenie będzie dokonywane w terminie do 30 dni od upływu zakończenia okresu ubezpieczenia. Za udzielenie określonej w klauzuli ochrony należy się składka stanowiąca 50% składki należnej wg. według stawki ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula Leeway

Strony postanawiają, że w przypadku szkody klauzula proporcjonalności będzie stosowana tylko w przypadku mienia, którego wartość odtworzeniowa w momencie powstania szkody będzie wyższa niż 130% sumy ubezpieczenia.

Klauzula kradzieży zwykłej:

Zakres pokrycia ubezpieczeniowego rozszerza się o szkody powstałe w wyniku kradzieży zwykłej ubezpieczonych przedmiotów w czasie, kiedy znajdują się one w miejscu ubezpieczenia, jednak pod warunkiem, że Ubezpieczający zawiadomi o tym fakcie policję bezzwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia szkody spowodowanej kradzieżą. Dla potrzeb niniejszej umowy kradzież zwykła rozumiana jest jako zabór mienia w celu przywłaszczenia.

Klauzula automatycznego zmniejszenia sumy ubezpieczenia:

Likwidacja, sprzedaż lub przeniesienie własności środka trwałego w jakiejkolwiek innej formie na osobę trzecią (ruchomości, nieruchomości), powoduje - w dacie dokonania czynności - automatyczne zmniejszenie sumy ubezpieczenia.

Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia. Wysokość zwracanej składki stanowić będzie 50% łącznej składki należnej od tych środków za okres ubezpieczenia.

Klauzula drobnych robót budowlano – montażowych

W związku z prowadzeniem drobnych robót budowlano – montażowych Ubezpieczyciel potwierdza objęcie ochroną ubezpieczeniową:

- a) mienia będącego przedmiotem drobnych robót budowlano – montażowych, rozumianych jako wartość materiałów i kosztów robocizny do kwoty 1 000 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- b) mienia ubezpieczonego od wszystkich ryzyk zgodnie z zawartą umową ubezpieczenia do pełnej wysokości sumy ubezpieczenia/ limitu odpowiedzialności.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela będzie miała miejsce pod warunkiem, że:

- a) realizacja drobnych robót budowlano – montażowych nie wiąże się z naruszeniem konstrukcji nośnej obiektu lub konstrukcji dachu,
- b) drobne roboty budowlano – montażowe prowadzone są przez lub na zlecenie ubezpieczającego w obiektach oddanych do użytku / eksploatacji.

Klauzula akcji ratunkowej

Ubezpieczyciel wypłaci także odszkodowanie, w granicach sumy ubezpieczenia (liczonej łącznie dla całego mienia) za szkody polegające na zniszczeniu mienia wskutek akcji ratunkowej prowadzonej w związku z zaistniałymi zdarzeniami losowymi objętymi umową ubezpieczenia.

Klauzula usunięcia pozostałości po szkodzie

Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową także udokumentowane koszty poniesione w związku z usunięciem pozostałości po nastąpieniu zdarzenia losowego, które spowodowało uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia. W szczególności za pozostałości podlegające usunięciu uznaje się rzeczy i jej części składowe nie będące przedmiotem ubezpieczenia, które w wyniku zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, spowodowało uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia.

Klauzula zgłaszania szkód

W przypadku wystąpienia szkód objętych ochroną w ramach niniejszej umowy ubezpieczenia Ubezpieczający ma obowiązek dokonać zgłoszenia szkody do ubezpieczyciela niezwłocznie nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych od daty powstania szkody lub podjęcia o niej wiadomości.

Dodatkowo skutki niezawiadomienia Ubezpieczyciela o szkodzie w odpowiednim terminie, mają zastosowanie tylko w sytuacji, kiedy niezawiadomienie w terminie uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie odpowiedzialności lub rozmiaru szkody.

Klauzula braku regresu wobec osób zatrudnionych

Ubezpieczyciel zrzeka się przysługującego mu na podstawie przepisów prawa roszczenia zwrotnego wobec sprawcy szkody z tytułu wypłaty odszkodowania Ubezpieczonemu, w przypadku gdy sprawcą szkody jest osoba zatrudniona (w tym m.in. stażyści, praktykanci, wolontariusze, osoby prowadzące działalność gospodarczą wyłącznie na rzecz Ubezpieczonego), niezależnie od formy i podstawy zatrudnienia. Niniejsza klauzula nie dotyczy szkód wyrządzonych przez te osoby umyślnie.

3) Do ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk mają zastosowanie poniższe klauzule:

Klauzula sprzętu elektronicznego przenośnego

Sprzęt elektroniczny przenośny (szkody spowodowane kradzieżą z włamaniem oraz rabunkiem)

Uzgodniono, że z zastrzeżeniem warunków, wyłączeń i postanowień zawartych w OWU, polisie lub załączonych do nich dodatkach ubezpieczenie niniejszą polisą rozszerza się w następujący sposób:

Jeżeli ubezpieczona rzecz zostanie skradziona z pojazdu lądowego, Ubezpieczyciel odpowiada za taką szkodę tylko, jeżeli:

- pojazd jest wyposażony w twardy dach;
- pojazd po zaparkowaniu został prawidłowo zamknięty (za wystarczające uznaje się zabezpieczenia przeciwkradzieżowe zamontowane w pojeździe)
- ubezpieczona rzecz znajdowała się w pojeździe w niewidocznym miejscu z zewnątrz, (np. w bagażniku).

W związku z wykonywaniem obowiązków służbowych przez Inspektorów Pracy w ciągu całej doby oraz z użytkowaniem - za zezwoleniem przełożonego - samochodów prywatnych do celów służbowych, Ubezpieczyciel udziela całodobowej ochrony ubezpieczeniowej z tytułu szkód w sprzęcie elektronicznym przenośnym, do których doszło w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku z samochodu służbowego lub samochodu prywatnego użytkowanego do celów służbowych, zabezpieczonego zabezpieczeniami przeciwkradzieżowymi zamontowanymi w pojeździe.

Klauzula automatycznego pokrycia:

Ubezpieczyciel zwiększając odpowiednio sumę ubezpieczenia, obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową, bez konieczności wcześniejszej deklaracji:

- a) Nowo nabyte mienie w okresie pomiędzy datą przyjętą do ustalenia sumy ubezpieczenia przy zawarciu umowy ubezpieczenia a końcem trwania umowy ubezpieczenia.
- b) już ubezpieczone mienie - w części odpowiadającej wzrostowi wartości tego mienia wynikającemu z:
  - ulepszenia (modernizacji, remontu, itp.),
  - ustalonego prawem obowiązku przeszacowania wartości.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zwiększenia sumy ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia ulega zwiększeniu z chwilą przejścia na Ubezpieczającego ryzyka związanego z odpowiednio posiadaniem i/lub wzrostem wartości mienia. Odpowiedzialność ubezpieczyciela w stosunku do automatycznie - na mocy niniejszej klauzuli - ubezpieczonego mienia, ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 30% łącznej i aktualnej (na dzień zgłoszenia) sumy ubezpieczenia mienia, do którego niniejsza klauzula ma zastosowanie. Jeżeli łączna wartość ubezpieczeniowa nabytego mienia przekracza przyjęty w klauzuli limit, mienie to na wniosek ubezpieczającego zostanie ubezpieczone na ogólnych zasadach określonych w niniejszej umowie ubezpieczenia. Ubezpieczający zgłosi ubezpieczycielowi kwotę, o jaką w każdym okresie została zwiększona suma oraz – jeżeli taki obowiązek wynika z innych postanowień umowy ubezpieczenia – wyspecyfikuje nowo nabyte, ulepszone lub przeszacowane mienie. Zgłoszenie będzie dokonywane w terminie do 30 dni od upływu zakończenia okresu ubezpieczenia. Za udzielenie określonej w klauzuli ochrony należy się składka stanowiąca 50% składki należnej wg. według stawki ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula Leeway

Strony postanawiają, że w przypadku szkody klauzula proporcjonalności będzie stosowana tylko w przypadku mienia, którego wartość odtworzeniowa w momencie powstania szkody będzie wyższa niż 130% sumy ubezpieczenia.

Klauzula kradzieży zwykłej:

Zakres pokrycia ubezpieczeniowego rozszerza się o szkody powstałe w wyniku kradzieży zwykłej ubezpieczonych przedmiotów w czasie, kiedy znajdują się one w miejscu ubezpieczenia, jednak pod warunkiem, że Ubezpieczający zawiadomi o tym fakcie policję bezzwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia szkody spowodowanej kradzieżą. Dla potrzeb niniejszej umowy kradzież zwykła rozumiana jest jako zabór mienia w celu przywłaszczenia.

Klauzula automatycznego zmniejszenia sumy ubezpieczenia:

Likwidacja, sprzedaż lub przeniesienie własności środka trwałego w jakiejkolwiek innej formie na osobę trzecią (ruchomości, nieruchomości), powoduje - w dacie dokonania czynności - automatyczne zmniejszenie sumy ubezpieczenia.

Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia. Wysokość zwracanej składki stanowić będzie 50% łącznej składki należnej od tych środków za okres ubezpieczenia.

Klauzula akcji ratunkowej

Ubezpieczyciel wypłaci także odszkodowanie, w granicach sumy ubezpieczenia (liczonej łącznie dla całego mienia) za szkody polegające na zniszczeniu mienia wskutek akcji ratunkowej prowadzonej w związku z zaistniałymi zdarzeniami losowymi objętymi umową ubezpieczenia.

Klauzula zgłaszania szkód

W przypadku wystąpienia szkód objętych ochroną w ramach niniejszej umowy ubezpieczenia Ubezpieczający ma obowiązek dokonać zgłoszenia szkody do Ubezpieczyciela niezwłocznie nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych od daty powstania szkody lub podjęcia o niej wiadomości.

Dodatkowo skutki niezawiadomienia Ubezpieczyciela o szkodzie w odpowiednim terminie, mają zastosowanie tylko w sytuacji, kiedy niezawiadomienie w terminie uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie odpowiedzialności lub rozmiaru szkody.

Klauzula magazynowania

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu obejmuje również:

- a) szkody powstałe w okresie od daty dostawy do miejsca ubezpieczenia do daty włączenia mienia do planowanej eksploatacji
- b) szkody powstałe w mieniu będącym we wcześniejszej eksploatacji w czasie tymczasowego magazynowania (poza stanowiskiem pracy) lub chwilowej przerwy w użytkowaniu w miejscu objętym ubezpieczeniem

Warunkiem rozszerzenia jest magazynowanie sprzętu lub jego części w odpowiednich opakowaniach i pomieszczeniach do tego przystosowanych. Okres magazynowania nie może przekraczać 6-ciu miesięcy.

4) Do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej mają zastosowanie poniższe klauzule:

Klauzula wypłaty świadczeń

Ubezpieczeniem z tytułu OC pracodawcy nie są objęte świadczenia, do wypłaty których – na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – nie jest zobowiązany pracodawca.

Klauzula pokrycia kosztów ochrony prawnej

Niezależnie od wyłączeń z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, Ubezpieczyciel w każdym przypadku pokryje w granicach przyjętej sumy gwarancyjnej koszty ochrony prawnej Ubezpieczającego, obejmujące:

- a) wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego działającego na rzecz Ubezpieczającego zgodnie z zawartą z nim umową, przy czym wynagrodzenie pokrywane przez Ubezpieczyciela nie może przekroczyć 3-krotnej wysokości ustawowych stawek minimalnych za daną czynność określonych odpowiednimi przepisami prawa,
- b) koszty sądowe, włącznie z wynagrodzeniem świadków i biegłych powołanych przez sąd,
- c) koszty poniesione przez stronę przeciwną w związku z obroną jej prawnych interesów, o ile Ubezpieczony jest zobowiązany do ich pokrycia na mocy prawomocnego orzeczenia,
- d) koszty opinii zamówionej przez Ubezpieczonego, o ile Ubezpieczyciel zgodził się na piśmie na ich pokrycie,

Klauzula braku regresu wobec osób zatrudnionych

Ubezpieczyciel zrzeka się przysługującego mu na podstawie przepisów prawa roszczenia zwrotnego wobec sprawcy szkody z tytułu wypłaty odszkodowania osobie trzeciej (poszkodowanemu), w przypadku gdy sprawcą szkody jest osoba zatrudniona (w tym m.in. stażyści, praktykanci, wolontariusze, osoby prowadzące działalność gospodarczą wyłącznie na rzecz Ubezpieczonego) u Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego, niezależnie od formy i podstawy zatrudnienia. Niniejsza klauzula nie dotyczy szkód wyrządzonych przez te osoby umyślnie.

Klauzula terminu zgłaszania wypadku

1. W przypadku wystąpienia wypadku, który może spowodować lub spowodował szkodę podlegającą ochronie określonej umową ubezpieczenia Ubezpieczający lub Ubezpieczony ma obowiązek poinformować o nich ubezpieczyciela niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od powstania wypadku lub podjęcia o nim wiadomości.
2. Jeżeli z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków ten został naruszony ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków wypadku.